

Handläggare
Wictor Hammar
Telefon 08-508 27 498**Till**
Stadsbyggnadsnämnden

Tre rapporter från Boverket om genomförandet av direktivet om byggnaders energiprestanda (rapporterna 2025:3, 2025:6 och 2025:8). Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

1. Stadsbyggnadsnämnden godkänner kontorets utlåtande som svar på remissen.
2. Stadsbyggnadsnämnden förklarar beslutet omedelbart justerat.

Amanda Horwitz
StadsbyggnadsdirektörMikael Andersson Ståhl
Bygglovschef

Sammanfattning

Boverket har inom ramen för genomförandet av det reviderade direktivet om byggnaders energiprestanda (EPBD 2024/1275) tagit fram tre rapporter som avses utgöra underlag för kommande författningsförändringar. Rapporterna omfattar förslag på krav på energiprestanda, hållbar mobilitet och metoder för beräkning och uppföljning av byggnaders klimatpåverkan.

Stadsbyggnadskontoret välkomnar arbetet med att genomföra det omarbetade direktivet, att förslagen kräver en samlad statlig strategi för kompetensförsörjning, finansiering och digital infrastruktur samt att föreskrifterna bör utformas med respekt för etablerade, fungerande lösningar i städer med lång erfarenhet av arbete med energieffektivitet och hållbar mobilitet.

Utlåtande

Ärendet

Boverket har inom ramen för genomförandet av det reviderade direktivet om byggnaders energiprestanda (EPBD 2024/1275) tagit fram tre rapporter som avses utgöra underlag för kommande författningsförändringar. Kommunstyrelsen har remitterat rapporterna till stadsbyggnadsnämnden med för yttrande senast 20 maj. Stadsbyggnadskontoret har erhållit anstånd till 23 maj. Övriga remissinstanser är exploateringskontoret, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, Stockholm Stadshus AB och stadsledningskontoret.

Sammanfattning av remissen

Rapporterna omfattar förslag på krav på energiprestanda, hållbar mobilitet och metoder för beräkning och uppföljning av byggnaders klimatpåverkan. Förslagen adresserar nya tekniska egenskapskrav inom plan- och bygglagen (PBL) samt föreslår anpassningar i förordningar och föreskrifter som kommer att få direkt påverkan på både nybyggnation och befintligt bestånd. Direktivet syftar till att påskynda klimatomställningen i byggnadssektorn genom skärpta krav på energieffektivitet, dataredovisning, förnybar energi och utfasning av fossila bränslen.

Kontorets synpunkter

Här redovisas först kontorets synpunkter på de specifika rapporterna under en egen rubrik för respektive remitterad rapport. Därefter redovisas några sammanfattande synpunkter avseende helheten.

Metoder, definitioner och krav inom solenergi i direktivet om byggnaders energiprestanda (Rapport 2025:3)

Stadsbyggnadskontoret ser i grunden positivt på den systematisering av begrepp, definitioner och metodik som föreslås i rapporten. Införandet av en enhetlig metod för att bedöma energiprestanda och tillämpningen av nya krav på nollutsläppsbyggnader är nödvändig för att Sverige ska kunna uppfylla direktivets mål. Kraven är utformade som funktionskrav, vilket i sig är i linje med den inriktning som kontoret tillstyrkt i tidigare översyner av Boverkets regelverk.

Samtidigt vill kontoret framhålla och betona att Stockholms stad redan under lång tid arbetat med att minska klimatpåverkan genom

tekniska lösningar såsom fjärrvärme, solceller, värmeåtervinning och energieffektiva system. Dessa åtgärder är djupt integrerade i stadens infrastruktur och bör inte motverkas av en nationell normering som inte beaktar lokala förutsättningar. Det är avgörande att föreskrifterna utformas så att befintliga lösningar – som ger en hög klimatnytta – erkänns och räknas in.

Vad gäller krav på solenergiteknik är det viktigt att dessa ses som ett komplement snarare än ett obligatoriskt primärsystem. Fjärrvärmesystemets roll i Stockholms klimatarbete får inte marginaliseras av krav som inte är teknikneutrala i praktiken. Kontoret anser också att nationella vägledningar och stöd behövs för att underlätta finansiering av solenergianläggningar, särskilt i befintliga byggnader, samt stödja anpassning av sådana för att exempelvis beakta kulturhistoriska värden i bebyggelsemiljön.

Översyn av systemet med energideklarationer – Förslag på författningsändringar, delredovisning av regeringsuppdrag (Rapport 2025:6)

Stadsbyggnadskontoret tillstyrker i huvudsak Boverkets förslag till reformering av energideklarationssystemet. Det utökade innehållet, inklusive redovisning av växthusgasutsläpp och energirenoveringsplaner, speglar på ett tydligt sätt de krav som direktivet ställer. Den utveckling som föreslås stödjer ett synliggörande av byggnaders klimatpåverkan över tid och för att möjliggöra riktade åtgärder i befintligt bestånd.

Införandet av energirenoveringsplaner – som ska tas fram av certifierad expert – är ett välkommet steg, men kontoret anser att nyttan avgörs av tillgången till stödjande stödsystem. Möjligheten att knyta energiplaner till gröna lån, energicertifikat eller subventionerade krediter behöver tydliggöras i det fortsatta lagstiftningsarbetet. Finansieringen är avgörande för att säkra renovering i hela beståndet, inte bara i nyproduktion eller offentliga fastigheter.

Energideklarationerna får också ökad betydelse för förvaltning och tillsyn. Här är det centralt att kommunerna tillförs resurser och att IT-stöd möjliggör automatisk datadelning och uppföljning. Kontoret efterfrågar att Boverket i samverkan med SKR tar fram riktlinjer för hur det oberoende kontrollsystemet ska organiseras.

Kontoret bedömer vidare att förslagen i rapporten ligger i linje med stadens *Miljöprogram 2030*, där kravet på ett resurseffektivt, cirkulärt och fossilfritt byggnadsbestånd är centralt.

Hållbar mobilitet – Förslag på författningsändringar, delredovisning av regeringsuppdrag (Rapport 2025:8)

Stadsbyggnadskontoret tillstyrker att begreppet hållbar mobilitet införs som tekniskt egenskapskrav i PBL. Det är en viktig

utveckling som bättre fångar in den helhetssyn på transporter, tillgänglighet och miljöpåverkan som staden redan tillämpar i sitt planeringsarbete. Förslaget att samordna kraven på laddinfrastruktur och cykelparkeringar i föreskrifter i stället för i förordning ses som en rimlig avvägning, särskilt mot bakgrund av de praktiska erfarenheter Stockholm har av implementering i nyproduktion.

Det är dock angeläget att retroaktiva krav på hållbar mobilitet inte helt utesluts, utan att det ges möjlighet att ställa sådana krav när tekniska, ekonomiska och miljömässiga förutsättningar föreligger – exempelvis i offentliga byggnader eller vid större ombyggnader. Här bör den kommunala planeringskompetensen få ett större utrymme i föreskrifternas tillämpning.

Staden arbetar redan i dag med breda mobilitetslösningar där både laddning, cykelinfrastruktur och samordnade transporter samspelar för att minska klimatpåverkan. I detta arbete är det centralt att regelverket inte begränsar stadens möjligheter till fortsatt innovation. Det är också viktigt att staten ger stöd i form av vägledningar och stimulansprogram för fortsatt utbyggnad, särskilt i socioekonomiskt utsatta områden där mobilitet är en nyckelfaktor för inkludering.

Sammanfattande synpunkter

Stadsbyggnadskontoret välkomnar Boverkets arbete med att genomföra det omarbetade direktivet. För att förslagen ska få genomslag krävs dock en samlad strategi från staten för kompetensförsörjning, finansiering och digital infrastruktur. Det bör tydligt framgå att kraven i föreskrifterna ska tillämpas med respekt för redan etablerade, fungerande lösningar – i synnerhet i städer med lång erfarenhet av energieffektivitet och hållbar mobilitet.

Den föreslagna regleringen bör också med fördel stödja en rättvis omställning. Stockholm har under lång tid arbetat med och visat att en ambitiös klimatpolitik kan gå hand i hand med arbete för social hållbarhet och resurseffektivitet. Direktivet ger möjlighet att höja ambitionsnivån – men det är också viktigt att det sker på ett sätt så att kommunerna ges rätt förutsättningar att fullfölja det fungerande arbete som redan sker och har realiserats.

Stadsbyggnadskontoret förslår stadsbyggnadsnämnden att godkänna kontorets tjänsteutlåtande, överlämna det till kommunstyrelsen som svar på remissen, samt förklara beslutet omedelbart justerat.

SLUT